

Provinciehuis

Postbus 90602

2509 LP Den Haag

T 070 - 441 66 11

www.zuid-holland.nl/contact**Datum**

11 maart 2025

Ons kenmerk

PZH-2025-869599540

DOS-2024-0005462

Bijlagen

1

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat Zuid-Holland 2.0

Geachte Statenleden,

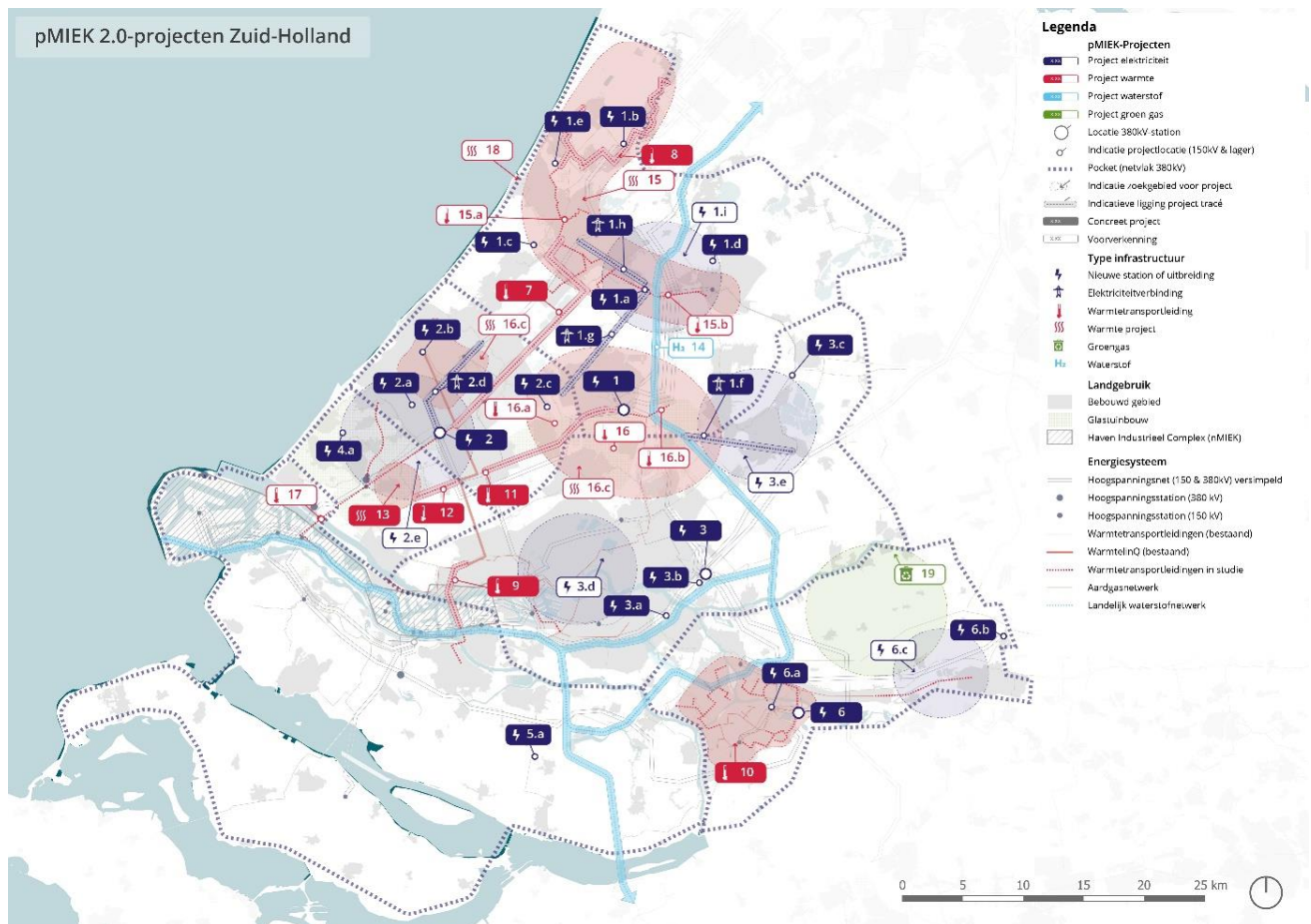
Met deze brief informeren wij uw Staten over de vaststelling door Gedeputeerde Staten (GS) van het tweede provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (pMIEK 2.0). Het programma gaat over het integraal programmeren van het energiesysteem en resulteert in een lijst van energie-infrastructuur projecten die van cruciaal belang zijn in de provincie om de woningbouwopgave, economische ontwikkelingen en verduurzamingsopgave te realiseren.

Energie-infrastructuur is cruciaal om de ambities in Zuid-Holland te realiseren

De doorontwikkeling van de energie-infrastructuur opgave in Zuid-Holland is cruciaal voor de ruimtelijk economische ambities en opgaven van Zuid-Holland, zoals de verstedelijkingsopgave en nieuwe werklocaties. Zonder passende energie-infrastructuur kunnen deze ambities niet (tijdig) gerealiseerd worden. Bovendien moet de energievoorziening verduurzaamd worden conform de afspraken uit het nationale klimaatakkoord.

Op dit moment heeft Zuid-Holland al te maken met de gevolgen van het achterblijven van de aanleg van nieuwe elektriciteitsinfrastructuur. Op 5 december 2024 hebben zowel netbeheerder TenneT als Stedin (aanvullende) netcongestie afgekondigd in grote delen van de provincie Zuid-Holland. Als gevolg daarvan komen aanvragen voor grootverbruik aansluitingen (zoals bedrijven, scholen, voorzieningen in grote wooncomplexen en grootschalige laadvoorzieningen voor elektrisch rijden) op een wachtlijst. Dit doet de verduurzamingsopgave van Zuid-Holland en investeringsbeslissingen bij bedrijven vertragen of stoppen. Dit maakt het steeds onaantrekkelijker voor bedrijven om zich hier te vestigen. Het is daarom noodzakelijk om zo snel mogelijk uit congestie te komen door zo snel mogelijk extra elektriciteitsstations en kabelverbindingen te realiseren en het elektriciteitsnet te ontlasten door het realiseren van warmtenetten. Ook is de ontwikkelingen van energiehub's, energieopslag mogelijkheden (op de juiste locaties) en lokale energie-opwek hard nodig om het bestaande energienet beter en slimmer te benutten.

De genoemde concrete pMIEK 2.0 projecten, met name de 380 kV uitbreidingen, zijn cruciaal om netcongestie op te lossen. Gezamenlijk met de geboden mogelijkheden vanuit het Landelijk Actieprogramma Netcongestie, hopen we, middels sturing in de Energieraad Zuid-Holland tot een versnelling van deze projecten te komen. De schaarse ruimte in de provincie vormt daarbij een belangrijke uitdaging evenals vergunningverlening voor stikstofuitstoot tijdens de bouw van energie-infrastructuur. Bij ingebruikname draagt energie-infrastructuur juist bij aan minder stikstofuitstoot.

Figuur 1: Overzicht concrete en verkenningprojecten in pMIEK 2.0.

1.	Station Bleiswijk (380kV)	5.a	Hoeksche Waard 150/50kV station
1.a	Hazerswoude-Rijndijk 150/10kV station	6.	Crayestein (380kV)
1.b	Sassenheim 150/10kV station	6.a	Dordrecht-Merwedehaven 150/50 kV station
1.c	Valkenburg 50/10kV station	6.b	Arkel 150/50 kV station
1.d	Alphen Noord-West 50kV-station	6.c	0-1 additioneel hoogspanningsstation*
1.e	Noordwijk 50/10kV	7.	WarmtelinQ Rijswijk-Leiden
1.f	Zevenhuizen-Gouda 150 kV-verbinding	8.	Collectieve warmte Bollenstreek / Aardwarmte Rijnland als onderdeel van (15)
1.g	Hazerswoude-Rijndijk (150kV) inlussen in Zoetermeer-Alphen a/d Rijn (150kV)	9.	WarmtelinQ Vondelingenplaat-Vlaardingen
1.h	Leiden-Hazerswoude-Rijndijk realiseren derde circuit (150kV)	10.	Regionaal warmtesysteem Drechtsteden
1.i	1-3 additionele hoogspanningsstations*	11.	WarmtelinQ aftakking Delft-Oostland als onderdeel van regionaal verbonden warmtenet Oostland (16)
2.	Wateringen (380kV)	12.	WarmtelinQ aftakking Delft-Westland
2.a	Den Haag HVS Escamp 150/21 kV-station	13.	Aardwarmte Delfland
2.b	Den Haag HVS Centrale 150/25 kV- station	14.	Verkenningen locaties aftakkingen waterstof op basis van provinciale waterstofstrategie
2.c	HVS Pijnacker-Nootdorp 150/21kV station	15.	Regionaal verbonden warmtenet Holland Rijnland
2.d	Netversterking Voorburg-Wateringen-Rijswijk (150kV)	15.a	Warmte Leidse Regio
2.e	1-2 additionele hoogspanningsstations*	15.b	Aftakking WarmtelinQ Leiden naar Alphen a/d Rijn
3.	Krimpen a/d IJssel (380kV)	16.	Regionaal verbonden warmtenet Oostland
3.a	Ridderkerk-Bolnes 150/50kV station	16.a	Onderdeel Ypenburg-Noukoop/Kleijhoogt
3.b	Krimpen-Langeland 150/50kV station	16.b	Onderdeel Bleiswijk Zuidplas/Waddinxveen
3.c	Reeuwijk 50/10kV station	16.c	Mogelijkheden voor hoge-temperatuur opslag (HTO)
3.d	1 additioneel hoogspanningsstation*	17.	Warmtetransportnetwerk Maasvlakte – Westland
3.e	1 additioneel hoogspanningsstation*	18.	Benodigde elektriciteitsinfrastructuur om warmtenetten te operationaliseren op korte en lange termijn
4.a	's Gravenzande 20kV station	19.	Mogelijkheden voor groen gas infrastructuur in Alblasserwaard

* Betreft Strategisch ruimtelijke verkenning voor het equivalent 150 kV-stations van het genoemde aantal

Het pMIEK 2.0 bouwt voort op pMIEK 1.0

Het pMIEK 2.0 bouwt voort op de inzichten en kennis uit het pMIEK 1.0. Voor de totstandkoming van het pMIEK Zuid-Holland 2.0 is nauw samengewerkt met de netbeheerders TenneT, Liander, Stedin, en Westland Infra. Gemeenten, RES-regio's, waterschappen, Gasunie en relevante koepel- en brancheorganisaties zijn betrokken middels ambtelijke werksessie en consultatierondes.

Bij deze tweede cyclus van het integraal programmeren zijn ook de ervaringen en geleerde lessen bij het opstellen van het pMIEK 1.0 én de ervaringen met het monitoren en sturen op de pMIEK 1.0 projecten in de Energieraad Zuid-Holland meegenomen. De uitwerking van stappen is verder gedetailleerd, er is verder vooruitgekeken en de participatie van gemeenten in het proces is verbeterd. In figuur 1 een overzicht van de pMIEK-projecten.

Over het pMIEK

Het pMIEK benoemt infrastructuurprojecten die van bovengemiddeld maatschappelijk belang zijn voor het provinciale energiesysteem. Het pMIEK omvat een selectie uit de bredere plannen en ambities voor energie-infrastructuur. Het bevat niet alle (lokale) energie-infrastructuur projecten. De selectie is gemaakt op basis van een uitvoerig proces en bijbehorende analyses (zie bijgevoegd rapport). De resulterende projecten met pMIEK-status leiden tot prioriteit en bijzondere aandacht vanuit zowel publieke betrokkenen als bij de netbeheerders en initiatiefnemers, met het streven om sneller gerealiseerd te worden.

Het pMIEK Zuid-Holland 2.0 bestaat uit drie categorieën: concrete pMIEK-projecten, verkenningsprojecten, en een onderzoeks- & actieagenda. Voor de concrete elektriciteitsprojecten in pMIEK 2.0 is de samenhang tussen projecten op verschillende netvlakken inzichtelijk gemaakt om de Energieraad Zuid-Holland in staat te stellen om vanuit samenhang te kunnen sturen op het oplossen van netcongestie in gebieden.

In het pMIEK 2.0 zijn een aantal keuzes in het energiesysteem verkend en kwantitatief uitgewerkt voor 2050. Dit heeft geleid tot een betere onderbouwing van de benodigde elektriciteits-infrastructuur in de lijst van voorverkenningprojecten én inzichten in de consequenties van keuzes op de energie-infrastructuur en diverse maatschappelijke thema's. Hieruit blijkt onder andere het belang van een hoog aandeel warmtenetten om invulling te geven aan de warmtevraag in de gebouwde omgeving. De provincie ziet het belang van de ontwikkeling van warmtenetten en het effect dat warmtenetten kunnen hebben op de (ruimtelijke) impact van elektriciteitsinfrastructuur en een robuust energiesysteem. Warmtenetten en warmtebronnen kunnen het elektriciteitsnet ontlasten en zo verlichting bieden in netcongestiegebieden.

Ook is in pMIEK 2.0 tevens een verdieping gedaan op "lokaal optimaliseren", het lokaal vraag- en aanbod van energie in balans brengen. Eerste resultaten geven aan dat aanzienlijke reductie van elektriciteitspieken mogelijk is. Dit biedt een belangrijke handvat voor oplossingen en verduurzamingsperspectief in gebieden met netcongestie.

Borging

Het voorstel is de wijzigingen vanuit het pMIEK 2.0 te borgen in de herziening van het omgevingsbeleid 2025, wat later dit jaar aan u voorgelegd gaat worden. Hierbij wordt onder andere

gekeken naar de mogelijkheid om ruimte voor energie-infrastructuur voor de verkennende projecten te borgen.

Vervolg

Opvolging van het pMIEK is bestuurlijk belegd in de Energieraad Zuid-Holland. In de Energieraad Zuid-Holland overleggen wij met de netbeheerders en RES regio's om de maand over de aanpak, de voortgang, knelpunten en oplossingsrichtingen voor pMIEK en samen met deze partners lobbyen wij ook bij het Rijk om belemmerende regelgeving aan te passen, zoals het wegnemen van belemmeringen om elektriciteitsaansluitingen te verkrijgen in netcongestie gebieden voor de aanleg van warmtenetten. In de Energieraad Zuid-Holland worden de pMIEK projecten actief gemonitord.

De provincie Zuid-Holland zal verder het uitvoeringsprogramma actualiseren. Het uitvoeringsprogramma betreft afspraken met drie doelen: 1) zorgen dat het huidige pMIEK projecten gerealiseerd worden, 2) dat er vooruit wordt gewerkt naar het volgende pMIEK en 3) werken aan het beter benutten en acties om vergaande verzwaring van het elektriciteitsnet te voorkomen.

De gezamenlijke inzet houdt in dat betrokken partijen hun mogelijkheden en middelen zo veel als mogelijk richten op de pMIEK-projecten, op een manier die passend is bij het betreffende soort projecten. De verdeling van de bijbehorende inzet en inspanning over de betrokken partijen is maatwerk per project en afhankelijk van locatie, omvang, risico's, en mogelijkheden van partijen.

Bijgaand ontvangt u het pMIEK, dat we ook aan de minister van Klimaat en Groene Groei hebben gezonden. Wij houden u op de hoogte van de vorderingen van de uitvoering, dit in samenhang met actuele ontwikkelingen rondom netcongestie.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

Bijlagen

1. Rapport pMIEK Zuid-Holland 2.0